

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek,
Zapolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pfeiff Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zapolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felölös szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12 .
Negyedévre — — — — 6 .
Egy hóra — — — — 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknál.

Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1903.

XXXII. évfolyam. 179. szám.

Szombat, augusztus 8.

Közgazdasági kérdések.

Nagybecskerek, augusztus 8.

(M—d.) Mig a képviselőházban az ob-
strukcióval és világra-szólo botrányokkal
telik el az idő, azalatt a nagyfotosságu köz-
gazdasági kérdések kerülnek előtérbe. Ezek
miatt az osztrák kereskedelmi és pénz-
ügyminiszterek legutóbb Budapesten tár-
gyaltak az illetékes magyar miniszterekkel.
Az osztrák parlament kiegyezési bizottsága
a két kormány közt megállapított közös
vámtarifajavaslatnak 17 tételét módosította,
mig a magyar vámügyi bizottság az egész
vámtarifát változatlanul elfogadta. Az osztrák
kereskedelmi miniszter, Call báró igye-
kezett a magyar kormányt rávenni a módosi-
tások elfogadására. Ebben a pontban azon-
ban a magyar kormány nem volt hajlandó
engedni. Az osztrákok eljárását jellemzi
az, hogy most az osztrák mezőgazdák lép-
nek fel követelésekkel. Nekik az a vám-
védelem, melyet a vámtarifa tervezete nyújt,
nem elég. Pedig eddig osztrák részről
mindig azt az álláspontot foglalták el s a
bécsi kereskedelmi kamara legújabb jelen-
tésében is azt hangsúlyozta, hogy a mező-
gazdasági vámok csak Magyarországnak
használnak. És most kitűnik, hogy az osztrák
mezőgazdák a vámvédelem tekintetében
sokkal követelőbbek, mint a magyarok. Az
a kérdés egyébiránt, hogy enged-e vagy
nem a magyar kormány a már talán hatod-
szor újra alakulni akaró osztrák kormány
követelésének, eltörpül a mellett a másik
kérdés mellett, hogy a két parlament meg-
szavazza-e a kiegyezési javaslatokat s ezek
közt a vámtarifát? Az osztrák parlamentről
ez, tekintettel a csehek fenyegető obstruk-
ciójára, legalább is kétes. Ami pedig a
magyar parlamentet illeti, ha csak valami
kiszámíthatatlan fordulat be nem követke-
zik, majdnem elképzelhetlen, hogy törvény-

erőre emelje ezeket a terjedelmes javasla-
tokat s köztük a má-felezer tételt magában
foglaló vámtarifát.

A vámkérdésnél is égetőbb jellegű a
cukorkérdés. Magyarország tudvaleg el
fogadta a brüsszeli cukoregyezményt, de
egyidejűleg oly egyezményt kötött Ausztriá-
val, mely a cukorfogyasztást kontingentál-
ja, vagyis az egész magyarországi cukorfog-
yasztást a magyar cukorgyárak részére
biztosítja. Ezt a kontingentálási törvényt
kifogásolták a brüsszeli cukorértekezleten.
Arról van tehát szó, hogy szeptember else-
jére, a mikor a brüsszeli cukoregyezmény
életbelép, valamely oly intézkedést tegyünk
a kifogásolt kontingentálási törvény helyébe,
mely Magyarországnak biztosítja a saját
belső cukorpiacát. Ez majdnem lehetetlen
egy belső ellenőrzési vonal felállításá-
nélkül. Sok szó van azért egy idő óta egy
ily vonal felállításáról, mely a cukron kívül
terjedne a többi fogyasztási adótárgyakra
is: a szeszre, petrolumra, sörre, borra.
De hivatalos oldalról tagadják, hogy ily
közbeeső ellenőrző vonal felállítását terve-
zék, azt állítják, hogy a két kormány fen-
tartani óhajta a szabad forgalmat s állító-
lag a magyar pénzügyminiszternek volna
is valami oly terve, mely szerint ellenőrző
vonal felállítása nélkül is meg lehetne gá-
tolni, hogy osztrák gyártmányu cukrot
hozzanak be magyar területre. Ez a terv
abban állana, hogy valami származási jel-
zéssel látnák el mind a magyar, mind az
osztrák cukrot.

Arról mindenki meg van győződve
s ezt a magyar miniszter hangsúlyozta
is osztrák kollegájával szemben, hogy
oly kormány, mely a kontingentálási
törvényben a magyar gyáraknak bizto-
sított belföldi cukorfogyasztás egy részét
feláldozná — ezt óhajtanak ugyanis az
osztrákok, — az magát a magyar parla-

menttel s a feladuló közvéleménnyel
szemben fenntartani képes nem lenne A
cukorkérdés új szabályozása egyike a leg-
nehezebbeknek, melyekkel eddig a magyar-
osztrák viszonylatok körében foglalkoznunk
kellett. Ezt a kérdést törvényhozásilag is
rendezni kell szeptember elseje előtt.

Hogyan történhetnék ez meg a mos-
tani parlamenti viszonyok között?

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap
reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva
van; hölgyek részére minden kedden és pénteken
példtől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 órától
1/2 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére
minden nap délből gőzfürdő. A kádfürdő egész
nap nyitva marad. Zuhanyfürdő egész nap.

— **A megyés püspökről.** Reichenhallból jelen-
tik, hogy Dessewffy Sandor megyés püspök
immár kitűnő egészségnek örvend. Az egyházfej-
delem teljesen helyreállott egészséggel naponként
Justh Gyula makói országgyűlési képviselő és
André makói pénzügyigazgató társaságában hosszú
sétákat tesz a fenyesektől borított remek fürdő-
helyen. A püspök augusztus hó 20-ig marad
Reichenhallban, a hol Szent-István napján szent-
misét mond az ott időző nagyszámu magyaroknak,
azután pedig székhelyére tér vissza, hogy jelen
legyen a szeptember elején tartandó radna-lippai
király hadgyakorlatoknál, a hol a király fogadtatá-
sában részt vesz papsága élén.

— **Uj gazdasági tudósító.** A földmívelésügyi
miniszter Zsáros József módosi lakost Toron-
tálmegyei módosi járására nézve a gazdasági
tudósító tiszttel bizta meg.

— **Esküvő.** Emanuel Zsiga Máv. tisztviselő
aug. hó 12-én d. e. fel 12 órakor tartja esküvőjét
Szegeden Szigeti Jolán kisasszonnyal.

— **Köszönetnyilvánítás.** Az augusztus hó
4-én a „Délvidéki konviktus” javára rendezett
hangverseny alkalmából dr. Mangold Samu 4,
dr. Pacséri Károly 2, Osztie Antal 2, dr. Brájer
Lajos 2, Hollósy L. 1 és Filkovic Boldizsár 1
koronát felülfizettek, miért is ezuton fogadják az
egylet nevében a leghálásabb köszönetemet.
Osztie Béla.

A „TORONTÁL” tárcája.

Paraszi emberek.

— A „Torontál” eredeti tárcája. —

III.

A megtört hitű.

A serkenő tavasz mámorában lelkemnek
édes gyönyörűség megfigyelni a dolgos méhecs-
ket. Mint a szerelmes a tündére nyomát, úgy
követem a zümmögő méh munkáját. Örülök
meg gondolatlan csapongásának, mely ebben a
pillanatban a kököresinre, a másikban a kakas-
taréjra, azután meg az erősen illatozó nőszirmra
viszi. Jól esik látnom önfeléd szárnyalását, mert
lelkemnek képe mása tűnik benne elem.

Ha kifeszitem lelkem szárnyait, épen olyan
tétován repdesek és mindig más-más virágra
szállok alá.

Hol a szűz hit kelyhéből gyűjtök édességet,
hol meg a sötét kétkedés himporából szedek
istentelen lelkemnek megnyugvást. A szerelem
rózsavirága, az akác méze nékem. Kéjes érzéssel
zsongok körülöttem. Bohó életemnek ez az üdvössége.
A kétkedés árnyát kívántam a lelkemre
borítani.

Miért? Megfelelek-e a kérdésre, hogy miért
finomultam meg a multkoriban a hit tiszta
tavában?

Néma, mely kívánság, a kétkedés sötétsége
iránt érzett szerelmem.

Most köpüllérek nyugszik bennem a hit.
Mily indulatos lézen bensőm világa, hogy ha a
hitelenség örvénye veri majd a tajtékját. Izgató
forradalom kel majd a világosság és a sötétség
között.

Mély öblü pandait kerestem a Maros parton,
hova susterő hajjaival be-bejár egy locsanásra

a sodró víz. Megtaláltam egyet. Annak fölébe hen-
tergettem egy szabadon tanjázó fatöknőt és arra
megtelepedtem.

Az esthajnal ritkán recézett fátólával épen
takargatta a levegő eget. E munkája nyomán
támadt a szürkület sejtelmes világa.

Félkönyökre dőlve a Marost figyelem. Locs,
locs, hangzik alattam. Most elhal a paskolás és
a víz színét hirtelen szorongató csendesség üli
meg. A természet esendje ölelkezik a víz esend-
jével. Cuppanó csökként egy támadó örvény
hallszik. Majd megindul a szellő járására a víz
habzani és csak úgy szűli a csillogó taréju
fodrokat.

Most megszólítom.

— Lelkem szerelme, Maros vizem, parto-
don vagyok.

Ezen szavakra háromszor szalad a víz a
pandalnak, a mi szives fogadást jelent.

Derült kedvében volt a víz. És én most
mesét fogok tőle kérni, a melyben csak sötét
fonal vezessen a mese folyamán.

— Mondj mesét. Mondj mesét a bal-
sorsról.

Ingerületen megrázkódott a víz. Ime meg-
csendesül és gondolkóznak ered. Nehéz munká-
jában még egyet-kettőt hánykolódott.

Legyünk tisztán fül, mert már halljuk a
meséjét.

— Szeszélyes vízemnek a medre a házak
közében húzódott akkor végig. Torlódo hul-
lámaim minden portába tekinthettek. Ami ezen
a soron történt, azt megláttam, amikor szó esett,
azt megtudtam, mert meghallgathattam.

Mélyen megbarázdált arcu emberek laktak
ezen a soron. Testüket megtörte a nyomoru
sorsuk; lelkük ép volt, mert malasztos szavakkal
öntözgették.

Krizsa Gáspárnak buval befellegett élete
érdekel. Két keze munkája szerezte meg a

feleségének és öt családjának a kenyeret. Három
fehér cselédet és két gyermeket hozott neki az
áldás. Valahányszor bekocogtatott a gyermek-
áldás, Krizsa Gáspár keresztényi átengedéssel
borult az Ur elé, mely és igaz köszönetével.

— Neked nevelem a családomat. Aldassék
a te osztó jobb kezed.

A tél hidege ellenségként fordult meg
Krizsa Gáspár házában. Gyakorta a falat kenyeret
is megirigyelte az éhező szájaktól. Bizony nyüg-
lódés volt a téli élete.

Amint hogy a tavasz melege megfakasztja
a természet életét, úgy hervasztja el a szegény
ember rossz világot.

Megeredt a munka és fehér cipő zsendicébe
apritva is került Krizsa Gáspár asztalára.

A sarjadzó selymes fű, kerítője a gyermek-
nek. Hivja, csalogatja: érints meg a mezitelen
lábaddal. És a paraszti gyermek lehánja téli
lábbelijét és fut a szabadba, élvezni a lábán azt
a kellemes, birizga érzést. A föld keble még
hideg; lopva a gyermekbe leheli a hideg csókját,
a mitől az a halállal elkendőzte magát.

Anikó, kit lágyan ömlő hajjaim annyiszor
csókolgattak, bimbó korában megfagyott. A
hasított barázdákban, épen temetése napján ráz-
ták meg először fejüket az apró ibolyák. Azok
most ébredtek.

— Anikóm, te boldog, ki most angyali életre
ébredsz. S így folytatta Krizsa Gáspár:

— Üdv néked Istenem, hogy kegyelmeddel
hozzám látogattál. Viduljatok nép, repessen az
örömtől minden szív, mert engem felmagasztalt
a jó Isten.

Leánya koporsója előtt örömpir borította az
atya orcaját.

A hite volt a boldogsága.

Krizsa Gáspár lakodalmat ült e napon. A
vendégek neki hérézesek voltak, kik leánya
egybekelesét az örökkévalósággal ünneplik meg.

— **A debreceni cipészparkiállítás.** A Debrecenben augusztus hó 15-én megnyíló országos cipész ipari és munkagép szakkiallításra, mint a rendező-bizottság közli, ez ideig körülbelül 1000-en jelentkeztek s nincs az országnak olyan nagyobb városa, a melyből legalább 25—30 kiállító nem jelentkezett volna, de e mellett a kis és nagyközségek is élénk részt vesznek a kiállításban. A bányások közül 15 jelentkezett, kik mindannyian nagyobb szabású kiállítást rendeznek. A kiállítás fényét különösen emelni fogja a cipész iparosokra nézve felette tanulságos munkagép szakkiallítás, a m. kir. technológiai iparmúzeum ezen gépeket már leszállította s egész szeptember 5-ig, a kiállítás befejezéséig üzemben tartatja. A kiállítást a kereskedelmi miniszter személyesen nyitja meg. Az ország különböző városából a cipész iparosok nagy számmal jelentették be a kiállítás látogatása iránti szándékukat.

— **Családi dráma az utcán.** Véres dráma játszódott le a minap Torontálvásárhelyen az utcán. Török Lőrinc ottani lakost ugyanis elhagyta a felesége, kijelentvén neki, hogy soha többé nem akar vele egy fedél alatt lakni. A férj eleinte meg akarta békíteni feleségét, az asszony azonban megmaradt elhatározása mellett. Törököt az asszony makacssága nagyon felbőszítette s elhatározta, hogy el fogja pusztítani az asszonyt. Néhány nappal ezelőtt találkozott is feleségével az utcán s mivel Töröknek szöbe sem akart állani férjével, ez annyira dühbe jött, hogy forgópisztolyt rántott elő s rálőtt feleségére. Töröknek a golyótól találya összerogyott, sérülése azonban nem életveszélyes. A gyilkos férj tettének elkövetése után önkényesen jelentkezett a pancsovai ügyészségnél, a hol megindították ellene az eljárást.

— **Betörés egy izr. templomban.** Néhány nappal ezelőtt hajnalban ismeretlen tettesek az antalfalvai izraelita templomba betörték s két perselyt felfeszítettek, a melyekből meg nem határozható pénzösszeget elloptak. A hitközségi előjáróság az esetről azonnal értesítette a csendőrséget, amely a nyomozást rögtön megindította. A tetteseket azonban mindeztideig nem sikerült elfogni, bár alapos a gyanu, hogy a betörést csakis antalfalvai lakosok követték el. A nyomozás folyik.

— **Elpusztult termés.** Mint lapunknak jelentik, Ilánca község határában, Popovics Timót ottani lakos 300 kereszt buzája kigyuladt s mielőtt még segély érkezett volna, a tűz átcsapott a szomszédos búzazsákra is, úgy hogy Koznics Miklós és Gruity János 120 kereszt buzája 1200 korona értékben, Miatov Ráda 83 kereszt buzája 480 korona értékben, Popovics Timót 120 korona értékű szalmája és Meiszter Péter 4000 korona értékű cséplőgépe is a tűz martaléka lett. Ember vagy állatban nem esett hiány. Az összes kár 7600 korona. Az elégett jószágok nem voltak biztosítva. A tűz keletkezésének okát nem sikerült megállapítani.

— **Nagy tűz Papp Géza birtokán.** Nagy tűz volt ma délelőtt Papp Géza országgyűlési képviselőnek szentmihályi pusztáján. A kazlakba rakott termés ma délelőtt ugyanis kigyuladt s a száraz szeles időben csakhamar lángban állottak az összes ott felhalmozott kazlak. A tűz hírére azonnal kint termettek a nagybecskereki önkéntes tűzoltók. Az oltás azonban nagyon nehezen ment s mire a tüzet eloltották, akkorra már sok gabonanemű elpusztult. Elégett 5 kazal szalma, 9 kazal pelyva és 2 kazal gabona. A kár mintegy 10.000 korona. A leégett termés biztosítva volt. A tűz valószínűleg gondatlanságból keletkezett.

— **A torontáli szőnyeggyár csődügye.** A nagybecskereki kir. törvényszék a „Torontáli szőnyeggyár r. t.” cég csődügyében a csődhitelzőket értesíti, hogy dr. Várady Imre tömeggondnok a csődre vonatkozó végszámadást beterjesztette s a feletti tárgyalás határnapján 1908. évi augusztus hó 22-dik napjának d. e. 10 órája a csődbiztos hivatalos helyiségébe kitűzetett. A csődhitelzők figyelemztetnek, hogy szabadságukban áll a számadást megtekinteni s az ellen esetleges észrevételeiket megtenni.

— **Brutális ember.** Vucskovaeski Rada nagybecskereki ember híres a legénykedéséről s már sokszor volt egy rendőrséggel, mint a büntető bírósággal dolga, mit azonban ő nem igen restelt, sőt dicsekedett, hogy nem fél ő senkitől se, mert ő katonaviselt ember is. Tegnap délután jól bepálinkázva vígan füttyürészve bandukolt hazafelé, amint a temesvári-utcán régi haragosát Minkov Zsivánét megpillantotta. Rögtön megérlelődött benne az elhatározás, hogy mostan kérdőre vonja a vén asszonyt, hogy tulajdonképpen miért is haragszik rá. A beszélgetés mind hangosabb lett s végül Minkovné válasza annyira kihozták Vucskovaeskit sodrából, hogy úgy elrakta a különben is már roskatag öregasszonyt, hogy ez eszméletlenül terült el a földön. Vucskovaeski ezen eredményével nem elégedett meg, hanem Minkovné segítségére siető leányát Sztanity Zsivánét is helyben hagyta, úgy hogy ez is hosszú ideig forja a kedves találkozás jeleit magán hordani. Vucskovaeski Rada most azután ismét a rendőrség gondjaiba került.

— **Tüzek a vármegyében.** Az utóbbi időben Torontálvármegye számos községében pusztított ismét a tűzvész. Így néhány nappal ezelőtt Antalfalván Kozsik János ottani lakos udvarán felhalmozott 160 kereszt buza kigyuladt és rövid idő alatt teljesen leégett. Ember vagy állatban nem esett kár. A buza nem volt biztosítva. A kár mintegy 600 korona. A nyomozást azonnal folyamatba helyezték, a tűz okát azonban nem sikerült kideríteni. Valószínű azonban, hogy vigyázatlanságból keletkezett. — Törökkanizsán tegnapelőtt este 10 órakor keletkezett tűz s Gyokov Jakab ottani lakos náddal fedett istállója

leégett. A tüzet azonban nem sikerült mindjárt eloltani s a láng átcsapott a szomszédos Páraski Vince házára, amelynek tetőzete szintén leégett. A kár összesen 550 korona. Ugy az istálló, valamint a ház is biztosítva volt. A tűz keletkezésének oka ismeretlen. — A múlt héten Tiszahegyes községben Sztankov Koldan ottani lakos háza kigyuladt s a tetőzet leégett. A ház biztosítva volt. A nyomozás folyamán kiderült, hogy a tűz Stankov feleségének gondatlanságából keletkezett, amennyiben az erős fűtés folytán a kéménynél levő gerenda meggyuladt, amittől aztán a háztető is tüzet fogott.

— **Eleven fánya.** Lippáról jelentik: Müller Miklós lippai lakos tizenöt éves leánya, Anna tegnap este mielőtt lefeküdt volna, eloltotta a láng kicsapott s meggyújtotta a szerencsétlen teremtés ruháját. Néhány pillanat múlva az egész leány tűzszlopoként állott a szoba közepén. Csakhamar a nagy ijedségtől elvesztette eszméletét és összerogyva a szó teljes értelmében porrá égett. Hozzá tartozói csak későn vették észre a dolgot és azonnal jelentést tettek a hatóságnál, mely szigorú vizsgálatot rendelt el.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbán a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Kada György, rk. városi számtiszt és Tolveth Leona rk. — Szabó Titusz, gör. kath. vasuti hivatalnok és Tarcsul Mária, — Tolvaj József, rk. kéményseprő és Karabocz Laura rk. — Marinkov Budinik, rk. vasuti fűtő és Peress Teréz rk. — Albetz Árpád, rk. borbély és Hanzelmann Anna rk. — Papucs Márton, rk. csendőr és Simonyi Aranka rk. — Borjánovics Sándor, gk. kereskedő és Radisev Emilia gk.

Születések: Tápai Balint, rk. földmives, leánya. — Sziveri Mihály, rk. földmives, fia. — Gruin Szvetozá, gk. napszámos, leánya. — Tabacsy Lyubomir, gk. földmives, leánya. — Gestalter János, rk. napszámos, leánya. — Alt-mayer Magdolna, rk. varrónő, leánya. — Csebzánin Szvetozár, gk. napszámos, fia. — Szelgrád István, rk. borbély, fia. — Andrez Péter, rk. kalapos, fia. — Lázity Radvoj, gk. napszámos, leánya. — Berberszky Milán, gk. napszámos, fia. — Terecz Athanasz, gk. napszámos, fia. — Szegi György, rk. kovács, fia. — Spaur Ferenc, rk. napszámos, leánya. — Mocsányi Rikárd, izr. gabonakereskedő, fia. — Rigó Anna, rk. cseléd, leánya. — Jesity Milán, gk. napszámos, fia.

Halálozások: Csobanov Sztana, gk. 4 hónapos, bélhurut. — Tadein Szlavko, gk. 8 hónapos, bélhurut. — Messzinger Henriké, szül. Elbert Janka, izr. 60 éves, szervi szivbaj. — Borbély Imre, rk. 14 hónapos, bélhurut. — Turinszky Jozefa, gk. 19 éves, tüdővész. — Schulz Jakab, rk. 54 éves vasuti munkás, idült bélhurut. — Vukov Szlavko, gk. 10 hónapos, göresök. — Galler Istvánka, rk. 11 hónapos, bélhurut. — Kormányos János, rk. 3 hónapos, életgyenge. — Özv. Jung Istvánné, szül. Stageschmidt Zsuzsanna, rk. 65 éves, szervi szivbaj.

A sir öble neki a leánya nászágya volt. Még állt a víz szava. Majd haragos morajt hallatott, a mi a meséje sötétbe borulását jelenti.

— Megfordult az év és a tavasz lágyan suhanó szellője ismét ölébe csalogatta a megpuhult gyermekeket. Lenge ruhában sarutlan lábak ropták a mezőnek a hideg harmattól gyönyörű fűvét.

Két héten belül kétszer vetettek koporsófejaljt a Krizsa Gáspár házában.

Krizsa Gáspár mély hite megadással viselte a csapást. A megszáradó könyveket azonban örömcseppek nem váltották meg. Az Isten intézkedését látta gyermekeinek az elköltözésében.

A midőn a sajtó szive fájdalma elnémult és a leszakadt bimbóknak az emléke már csak árnyékként kísértett, ismét rabolni jött a halál.

Tél idején kezdették meg Mártonka lábát a tipegésre illegetni. Örvendező szívvél repestek körötte a szülők és hangos kacajjal feleltek Mártonka gügyögő szavára. Most öle kapja a gyermekeket az anyja és Mártonka úgy tetszik, mint a bimbó a róza tövön. Az apa a gondozó kertész.

A hervadástól azonban nem óvhatja meg a virágait a leggondosabb kertész sem.

Mártonka gyenge lábát megkapta a meztelen föld nedves hidege és a harmadnapos láz eltemette.

Hatalmas megindulást éreztem e percben a bensőmben. Megrendülhetek bennem a meggyőződések támasztó oszlopai.

Krizsa Gáspár e csapás után megszűnt érezni és megszűnt gondolkozni. Megfeküdt valami nyomás, amely lefogta minden érzékét és amely hatalmas súlyával megülte a gondolkozását. Megfásult.

Könyvet, bánatot nem ismert többé, szeretetet sem megmaradt családja iránt.

A munka állott meg szolgálatjára, a melyet az állapot gépiességével végezett. A test megtette a szükséges mozgásokat, azonban a lélek vezetése nélküli.

Szomorú tengődésnek az évei sorakoztak egymás után és bizony Krizsa Gáspárnak az élete a megvert állatnál sötétebb.

* * *

— Ha a maga földjébe vetik a csontos magot, kifakad, ha a megfásult embert a lelkében szunnyadó eszmékkel megilletik, új lelki életre kel.

Krizsa Gáspár egy délután itt pihent a partomon. Hasánt feküdt és hosszú ideig nézte merő tekintettel a vizemet. Tisztább napja lehetett, mert úgy láttam, hogy a vizemen tükröződő és végigsikló felhőket követte. Gyorsan futó utjukhoz nem hiszem, hogy gondolatokat kapcsolt volna.

Megszakítottam a beszéd fonalát.

— Hagyjad, édes vizem, megáradt szívemet kiöntenem. Hagyj szóba állnom Krizsa Gáspárral, hadd költsem életre, mert megérezem magamban a megfásult lelkének az ébresztőjét.

Felcsigázott képzelődésem egy mellettem elsuhanó árnyékot vett észre, mely ime testet öltve, révedező szemével előttem fekszik.

A Maros vize zugott a kísértet megjelenésén.

— Krizsa Gáspár, hallgass meg, szólottam.

— A te gondatlanságod ölte meg a gyermekeidet.

Erre meglöbbszant benne a régi hit ereje és megszólalt.

— Az Isten vette őket magához. Áldassék érte.

— Megfigyelted-e már az urak gyermekeit? Sorjában megmarad és emberré lesz. Gondos kéz ápolja, gondos kéz takargatja, nem is lesz a halálnak rabja. A tavasz hideg szellőjétől védik, nem is fogan meg benne a halálnak magja. Tél idején meg a szőnyeges padló tipegő gyermekek nem a megölője.

— Frissen fakadt mezőn járt meztelen ábball a gyermekek, az hozta halálát. Padozatlan szobában, meztelen, hideg földön járattad a gyermekeidet, az hozta halálát.

— Három gyermek megölője, Isten előtt megvádollak.

Süvítő kacaj tört elő Krizsa Gáspár melléből. E kacajban megéreztem megdőlő gyermekies hitének, hogy az Isten a gyermekeit angyali szerepre hívta volna magához, utolsó vonaglását és a megszülető férfias hitnek erősen épülő alapját.

— Öttem, szólalt meg, de azért tiszta a lelki ismeretem. El kellett pusztítanom a gyermekeimet, mert nem volt módomban őket megtartanom. — Most én vádollak világ. Vádollak benneteket embertársaim, hogy annyira megszakadt közöttünk a testvéri érzés és nem jöttetek a szeretet segítségével. — Az egész világot megvádolom, csak magamat mentem fel, mert én a lehető megtettem a gyermekeim megtartásáért.

Oh, én balog hitű! A kegyelmes Isten nem törli le élete bimbójában a gyermekeket, különben ki sem fakasztaná. Vagy lekaszájuk-e mi a buza vetést, a mig sásban áll. Megvárjuk a megérését. Az Isten is csak a megért embereket veszi magához.

A gyermek elköltözéséért minmagunk vagyunk felelősek.

Most támadt e hitem, de lelkem fenekéig bocsájtotta a gyökereit.

Krizsa Gáspár alakja párává lett, eltűnt. És én most a fatölkön ülve, elborult lélekkel gondolkozom magyar testvéreink szegénységéről, nagy nyomoráról, mely a fokozódó mérveket öltő gyermek elhalálózásának az oka.

Sirtam szegény szépünk boldogtalan sorsán.

Komor lelkületemhez épen nem illett a méléző est, a fényesen kihimzett égbolt. Borum elüzéséhez hozzájárult a Maros vizének inceselkedő tánca is, mely a holdfényben tündöklő csillagott.

Meg is oszlott előlem a köd és a jövő világába érző lelkem éles körvonalait látta egy kornak, a melyben minden bimbó rózsává fesel.

Dalos Dani.

— Jesity Boszilka, gk. 10 hónapos, görösök. — Szudarszky Zdravkóné, szül. Jozsimovics Ilona, gk. 23 éves, tüdővész. — Wichnal Máttyás, rk. 6 éves, roncsolás a koponyán. — Sztójkovics János, gk. 16 éves tanuló, genyverűség. — Gombos György, rk. 9 hónapos, bélhurut. — Gyergyov András, rk. 7 éves, égések az alsó végtagokon. — Lámbity Miklósné, szül. Szavin Anna, gk. 21 éves, tüdővész.

— **Menetdíj kedvezmény a zsolnai iparkiállításra.** A magy. kir. államvasutak igazgató-ságától vett értesítés szerint a zsolnai iparkiállítás tartama alatt, vagyis f. évi augusztus 1-től szeptember 13-ig annak összes állomásairól, valamint a kassa—oderbergi vasut magyar vonalának állomásairól, kezelésük alatt álló helyi érdekű vasutak állomásainak és a szomszédos forgalomnak kizárásával, Zsolnára úgy a személy, mint a gyorsvonatokhoz minden szombaton és vasárnapon, valamint a Szent István ünnepnapon és az azt megelőző napon mérsékelt áru menet-téri jegyek adatként ki. Ezen menet-téri jegyek, melyek árai minden állomáson hirdelve vannak, érvényességük tartamán belül a kiállítás egyszeri megtekintésére, még pedig tetszés szerinti napon, tehát azon napokon is, a melyeken magasabb belépő árak szedettek be, jogosítanak, mi mellett azonban a menet-téri jegy a kiállítás pénztáránál lebélyegzés végett bemutatandó. A menet-téri jegyek 6 napig érvényesek oly módon, hogy a kiadás napja első napnak számítatik s a visszautazás legkésőbb a hatodik napon éjféltől megkezdendő. Miután ezen menet-téri jegyek csak a kiállítás látogatásának megkönnyebbitése céljából adatként ki, ennélfogva ezek a visszautazáshoz csakis abban az esetben érvényesek, ha azok tulajdonosa a kiállítást tényleg meglátogatta, melynek bizonyítékául a jegyeknek a kiállítási pénztár bélyegzőjével kell ellátva lennie. Azon menet-téri jegy, mely ezen lebélyeg-zéssel ellátva nincsen, a visszautazásra nézve érvényét elveszti. A kiállításra utazó közönség egyttal figyelmeztetik, hogy az idegen forgalmi és utazási vállalat részéről egytértőleg a kiállítás igazgatóságával annak a központi menetjegy irodájával (IV. Vigadó-tér 1. sz.), valamint az összes vidéki fiók irodáiban elszállásolási szelvények adatként ki 9 kor. 25 filléért, melyért az utas egy napra egy szobát világítással és kiszolgálással, valamint reggelit, ebédet és vacsorát kap. Azon utasok, kik ilyen szelvényeket váltanak, figyelmeztetnek azonban, hogy Zsolnára való érkezésük alkalmával a pályaudvaron levő elszállásolási irodában jelentkezzenek, mely őket elszállásolni fogja. Minden egyéb felvilágosítást a magy. kir. államvasutak központi menetjegy-irodája (IV. Vigadó-tér) készséggel megad.

Orvosi körökben már régen ismert tény, hogy a Ferencz József keserűviz valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet.

A t. hölgyközönségnek. Csak egyszer próbaképen rendeljék meg a csodahatású valódi angol szépitő szert, ugorkatejet és meg fognak róla győződni, hogy ezen csodaszert azonnal eltávolít szepit, májfoltot és mindenféle tisztatlanságot, az arcáról és a bőrt üdév, fiatallá varázsolja. A párisi és bécsi kiállításokon aranyéremmel kitüntetve. Ara 2 korona, hozzá való valódi angol ugorkaszappan 1 kor., poudert 1 kor. 20 fill. és 2 kor. Valódi angol minőségben kapható Balassa Kornél gyógyszerházban Temesvár, a hová minden postai rendelés címzendő. Kapható minden gyógyszer-tárban. (1)

Közgazdaság.

□ **A Magyar Védő Egyesület** céljához hiven — a hazai ipari és mezőgazdasági termelés és a hazai munka és nemzeti kereskedelem védelme és ezután való nemzeti irányu fejlesztésére működését megkezdte. Ezen célból a védőegyesület elnöksége ezennel minden ipari és mezőgazdasági termelőt, azok szövetezeteit és testületeit, — minden iparost és gazdát, akik az általuk előállított cikkeknek nagyobb forgalmát és kelendőségét óhajtják, hogy az egyesületnél jelentsék be, milyen cikkeket milyen mennyiségben óhajtának egyesületünk „Országos Áruforgalmi Központja” által elhelyeztetni. Fölkér minden kereskedőt és különösen a nagyobb fogyasztókat, intézeteket, testületeket, gyárakat stb., akik hazai cikkekkel hajlandók szükségletüket fedezni, hogy ezen szándékukat, a kereslet tárgyát és az évi szükséglet mennyiségét szintén jelentsék be. Fölkér mindenkit, aki hazai cikkek ajánlása, terjesztése által mint kerületi és helyi képviselő, ügynök, vagy utazó állandó szép jövedelemre szert tenni, avagy rendes keresetforráshoz jutni akar, küldje be ajánlatát. Fölkér minden fővárosi és vidéki újságkiadóhivatalt, amelyik magyar termelők kollektív hirdetéseit (hirdetési iroda mellőzésével) tőlünk megkapni óhajtja és ily hirdetésekért kedvezményes árakat szabni hajlandó, hogy mutatószámot és ajánlatot küldjön. Azon termelőket és termelőszövetkezeteket pedig, akik

burgonyát, paradicsomot, görög és sárgadinnyét, szőlőt, barackot, körfét, almát, szilvát, szilvaizt (lekvárt), diót, vaját, tojást, baromfit, stb. akár kisebb, akár nagyobb mennyiségekben külföldre való szállítás céljára már is eladni akarnak, ha az egyesülethez fordulnak, oly kiváló külföldi cégekkel hozhatók összeköttetésbe, melyek e cikkeket itthon veszik át, minden mennyiségben a legjobb elérhető áron. A védő egyesület levélcíme: Magyar Védő Egyesület Budapest.

Nyiltér.*)

Evenkinti előállítás
39 millió szelence.

NESTLÉ
gyermekliszt.

teljes táplálék
szoptások és gyomorbetegségek számára
tejfehérje és kalcium tartalmaz.

Naponkinti tejfogyasztás 184000 liter.

Próbára alkalmas fél doboz 1 korona.

* Az e rovat alatt közöltékét nem vállal felelősséget a szerk.

TÁVIRATOK.

A parlamenti vizsgáló-bizottság ülése.

Budapest, augusztus 8. (A „Torontál” telefon-jelentése.) A parlamenti vizsgáló-bizottság tegnap délutáni ülésén Weisz Fülöp és Hegyi Jenő kihallgatása után Pázmándy Dénest hallgatták ki.

Pázmándy Dénes elmondja, hogy július 2-án vagy 3-án a képviselőház folyosóján megszólította gróf Szápáry László, kit gyermekkorra óta ismer és a kivel már sok bizalmas beszélgetése volt, hogy neki az a szándéka, hogy az obstrukció beszüntetésére akciót rendez s erre leghatásosabbnak hiszi azon hírlapok lefegyverzését, a melyek a kormányt támadják és az obstrukciót táplálják. Neki az egész beszélgetés alatt egyébről nem szólt. Arról, a mi voltaképpen itt a bizottság előtt van, hogy t. i. egyéneket szándékozik megvásárolni, semmi említést nem tett, vele kizárólag csak hírlapok befolyásáról beszélt. Ő, tudva, hogy gróf Szápáry Lászlónak már hajdan volt része egy hírlap vállalatnál, elmondta, hogy nem tartja lehetségesnek bármily anyagi befolyás által az obstrukciót leszerelhetni, de ha ő anyagi vállalatokba belebocsátkozik, ami a hírlapokat illeti, lehet, hogy a támadás enyhítettik. Ez volt az egyéni véleménye. Erre Szápáry László meg is nevezett két hírlapot és azt mondta, hogy különösen súlyt helyezne arra, ha ezeknek a támadását enyhíteni lehetne. Az egyik a Magyarország volt, a másikat azonban, miután itt még nem lett megnevezve, Pázmándy nem akarja szóba hozni. A Magyarországra nézve kijelentette Pázmándy gróf Szápáry Lászlónak, hogy az, amint a viszonyait ismeri és pedig elég tüzetesen ismeri, aktív lap, amelyet semmi öszszeggel befolyásolni nem lehet. Azt mondta, hogy e tekintetben nem is ajánlja, hogy bármiféle lépéseket tegyen. Nota bene a gróf őt nem mint segédeszközt akarta felhasználni, hanem szakvéleményt kért e tekintetben. Ezt a tervet a Magyarországra nézve el is ejtette mindjárt. A másik lapra nézve elmondta, hogy tudomása szerint meglehetősen nehézségekkel küzd; hozzá részvénytársasággá alakították át, és a részvények nincsenek fix kezekben. Azokat a részvényeket megvásárolhatja és e tekintetben tudomása is volt arról, hogy ezeket a részvényeket el akarják helyezni. Ez volt július 2-án. Mikor ezt neki a képviselőház folyosóján elmondotta, Szápáry gróf neki harmadnapra, azaz szombatra rendez-vous-t adott a Nemzeti Kaszinóban délután négy órára azon kijelentéssel, hogy három órákor a

miniszterelnökkel fog beszélni, aki oda jön ebédelni. Négy órákor megjelent Pázmándy és akkor azt mondta a gróf, hogy a miniszterelnök ezekbe a dolgokba bele nem megy. Tehát az ő segédforrásait a gróf igénybe nem veheti, de kijelentette Szápáry, hogy fenntartja a tervet és hajlandó egyéni áldozatokat is hozni e tekintetben. Hogy mennyire és milyen formában, arra nézve holnapután, azaz hétfőn, július 6-án délelőtt 11 órára ígért a gróf választ adni. Azon napon meg is jelent nála a saját lakásán és akkor azt mondta, hogy vasárnap, előtte való nap, együtt ebédelt a miniszterelnökkel és a miniszterelnök nem csak, hogy bele nem megy semmiféle akcióba, de neki határozottan megtiltotta, hogy ő a saját erszényével is bármiféle ilyen vállalkozásban részt vegyen. Ezzel a beszélgetésnek vége volt. Ő másnap elutazott Ischlbe, a gróf pedig elment Fiuméba. Mikor Pázmándy visszajött, már előtte feküdt a tény. Pázmándy csak egyszer, pár percre beszélt a gróffal, akkor nap vagy másnap, mikor a képviselőházban a vesztegetési kísérlet kipattant, akkor volt vele, mint régi ismerőssel, és megye-belivel, vigasztalni igyekezett annál inkább, mert testvérével már előzőleg beszélt.

Polónyi Géza: Van-e a tanu urnak tudomása arról, hogy Dienes elutazásakor a rendőrség tudomást szerzett az elutazásról?

Pázmándy Dénes: Erről van közvetlen tudomásom. A nyugati indóházban Kolossa felügyeletes rendőrtisztviselőnek azon pillanatban, a mikor Dienes megjött az indóházba, azonnal jelentették, hogy itt van Dienes és az Orient expresssel utazik. Ezt feltétlenül tudom s a rendőrfelügyelő felelete az volt, hogy hagyják Dieneset utazni.

Ivánka Oszkár: Ne méltóztassék rossz néven venni, de feltűnő az a két, a miniszterelnökre nézve nagyon is mentő nyilatkozata, nem lett-e a tanu ur valaki által felkérve, hogy oly nyilatkozatot tegyen itt, amely alkalmas arra, hogy a miniszterelnököt mentse?

Pázmándy Dénes: Ellenzéki ember vagyok és nincs semmi okom, hogy a miniszterelnököt mentsem, ha csak épen az igazságnak megfelelőleg erre nem kényszerítenek. A mikor ez az egész dolog kipattant, szűkebb körben a Nemzeti Kaszinó étkező helyiségében, ahol délutánonként összejövünk, elmondtam már mindezeket, sőt azt is mondtam, hogy Szápárynak a vallomása ebben a dologban igaz.

Ivánka Oszkár: Hajlandó lenne tanu ur vallomására, ha rá kerülne a sor, esküt tenni?

Pázmándy Dénes: Igen, magától értetődik.

Polónyi Géza azt mondja, hogy nála járt Pázmándy s akkor egészen másképp beszélt neki a dologról. Pázmándy azzal jött be hozzá, hogy: „szó sem lehet arról, hogy a miniszterelnök nem tudott volna a dologról, mert a miniszterelnök az én tudomásom szerint is értesítve volt gróf Szápáry által, hogy lapvételek céloztatnak.”

Pázmándy ezt elismeri, de konstatálja, hogy azt is mondta Polónyinak, hogy a miniszterelnök ebbe nem megy bele.

Jelentéktelen tanuskodások után kihallgatták a szocialisták vezetőit, a kik elbeszélték Szápáry László gróffal való érintkezésüket.

Politikai válság.

Budapest, augusztus 8. (A „Torontál” eredeti táv.) Kluen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök ma délután fél kettőkor Ischből visszaérkezett Budapestre.

Budapest, augusztus 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Holnap délelőtt a miniszterelnöki palotában minisztertanács lesz, melyen részt vesznek az összes miniszterek.

A pápa koronázása.

Budapest, augusztus 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Rómából táviratozzák: X. Pius pápa holnapi koronázására nagy előkészületek folynak. A koronázási szertartás délelőtt fél 9 órakor kezdődik a Szent Péter templomban. A pápa először az oltári szentség kápolnájában imát mond és azután a Szent Gergely oltárnál fogadja a biborosok kézsökjait, az érsekek, püspökök lábsökjait, majd a gyóntató-oltárnál főpapi misét mond. Ezután következik a tulajdonképpeni koronázási ünnepség, amely apostoli áldásosztással végződik.

A cukor-kérdés.

Budapest, augusztus 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Popovics Sándor pénzügyminiszteri államtitkár, dr. Teleszky miniszteri tanácsossal ma reggel Bécsbe érkezett, hogy részt vegyenek a cukor-kérdés ügyében ma elkezdett tárgyalásokon.

Nagy tüzvész.

Budapest, augusztus 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Barcelonából táviratozzák: Tegnap óriási tüzvész pusztított az espanyol munkástelepen, melyet a tűz egészen megsemmisített. A háromezer munkáscsalád elvesztette kenyérét és sokan elpusztultak a tűzben.

Budapesti gabonatózsde.

Budapest, 1903. augusztus 8.

A készárúüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilós	50 kilogr. ára		kor-tól	kor-ig	kilós	50 kilogr. ára		kor-tól	kor-ig
		kor-tól	kor-ig				kor-tól	kor-ig		
Tiszavidéki ó	76	7.60	7.70	80	8.—	8.10				
Pestvidéki ó	75	7.45	7.70	80	7.90	8.—				
Bánsági ó	76	7.45	7.60	80	0.—	0.—				
Bácskai ó	76	7.50	7.75	80	0.—	0.—				
kilós										
Roze ó	elsőrendű	70—75	6.10	6.20						
	másodrendű	—	6.—	6.10						
Árpa	takarmány	60—62	5.60	5.80						
	égetni való	62—64	5.40	5.60						
Zab	sőrőzészre való	64—66	0.—	0.—						
Tengeri ó	bánsági	39—41	5.60	5.65						
	mánemű	—	6.05	6.20						
		—	6.20	6.30						

Határidő-üzlet.

Budapest, aug. 8. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak kissé csökkentek. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (októberre)	7.33 — —
Buza (áprilisra)	7.58 — —
Tengeri (augusztusra)	6.10 — —
Tengeri (májusra 1904.)	4.88 — —
Zab (októberre)	5.33 — —
Rozs (októberre)	— — — —

Felelős szerkesztőnk távollétében a szerkesztésért felelős: SOMFAI JÁNOS.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.

Ervényes 1903. május hó 1-től

Erkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Pancsovára: délután 5 óra 55 p.
Budapest—Szegebről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról: este 7 óra 15 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
Pancsováról: reggel 7 óra 23 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p.
Pancsovára: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.
Szegebről—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunárra: reggel 3 óra 33 p.
Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 33 p.

„Gyógyhelyek gyöngye!”

Robitsch-Sauerbrunn

Az idény tartama májustól szeptemberig.

gyógyhely.

1902-ben 3100 vendég látogatta a fürdőt. Annak fennállása óta a legmagasabb létszám.

A „Tempelquelle” és „Styriaquelle” nevű források leginkább megközelítik Karsbad és Marienbad gyógyforrásait. Gyógyító hely gyomor-, bel-, máj- és vesébajok, valamint a lelegző-szervek hurutja, epekövek és hólyagbántalmak ellen. — Nagy kiterjedésű park, valamint lomb- és tűlevelű erdőségek sétakura számára. — Három nagy fürdőhelyiség, melyekben meleg, hideg és ásványos vizű fürdők vannak elhelyezve. — Tej-, savó- és kefir-kúra. — Kétféle fürdői zenekar. Sportversenyjátékok. Változatos társadalmi élet. Argyezéket készíttel küld

(633a—3.2)

az igazgatóság.

Zsákok.

Legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrás új és használt

zsákoknak

és minden fajta vízhatlan ponyvának

WINKLER ZSIGMOND-nál

Budapest, VII., Nyár-utca 23. 549—10.6

17.722/III. 1903. sz.

Magy. kir. államvasutak.

Üzletvezetőség Szeged.

Pályázati hirdetmény.

A Temesvár-Józsefváros állomásunkon levő 3000 kgr. hordképességű szekérhídmérleg megvételére ezennel nyilvános pályázatot hirdetünk.

Megvétel esetében a vevő kívánatára a szekérhídmérleg jelenlegi elhelyezési helyén maradhat, vagy ha a vevő kívánja, az más állomásra vagy helyre a fél költségére át is helyezhető, mely esetekben annak használata és fentartása iránt szerződés lesz kötendő.

Az egy koronás bélyeggel ellátott és „Ajánlat a m. kir. államvasutak fönt kiirt Temesvár-Józsefváros és Szeged állomása pályaudvarán levő szekérhídmérleg vételére” felirattal ellátott lepecsételt, borítékba zárt ajánlatok 1903. évi augusztus hó 14-iki déli 12 óráig az alulirt üzletvezetőség általános osztálya főnökénél (Üzletvezetőségi palota I. emelet 21. sz. ajtó) vagy személyesen vagy kir. posta útján benyújthatók.

Bánatpénz fejében a bérletre 400, azaz négyszáz korona készpénzben vagy állami letétre alkalmas értékpapírokban a szegedi üzletvezetőség

ség gyűjtőpénztáránál 1903. évi augusztus hó 13-án déli 12 óráig vagy személyesen letendő vagy kir. posta útján beküldendő.

Szeged, 1903. évi július hóban.

(3.2)

Az üzletvezetőség.
(Utányomás nem díjazatik.)

Nagybecskereki izr. hitközség előjárósága.

248. sz. 1903.

619—3.3

Arlejtési hirdetmény.

A nagybecskereki izraelita hitközség templománál szükséges helyreállítási munkálatokat 1479 kor. 86 fillérvnyi összeg erejéig engedélyezte.

Ezen helyreállítási munkálatok fogamatosságának biztosítása céljából az 1903. évi augusztus hó 17. napján d. e. 11 órakor az izr. hitközség titkári irodájában tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fenti munkák végrehajtásának elvállalására vonatkozó és az engedélyezett költség után számítandó 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap délelőtt 11 órájáig a nevezett titkári hivatalhoz annyival is inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezett ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és szerződés minta a nevezett irodában a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Nagybecskereken, 1903. évi július hó 29. napján.

A hitközség előjárósága:

Löffler Jónás,
titkár.

Dr. Mangold Samu,
elnök.

24.005/1/d. sz.

Magy. kir. államvasutak.

Budapest-balparti üzletvezetőség.

Pályázati hirdetmény.

A vonalaink az 1904. évben, illetve a következő 1905. és 1906. évben szükségletű különféle pályafentartási fák szállítását biztosítani óhajtván, azok szállítására nyilvános pályázatot hirdetünk.

Az ajánlatok folyó évi augusztus hó 19-ig, az üzletvezetőségünkönél (VI. Teréz-körút 62. I. em. ajtó 5.) a bánatpénz pedig ugyanott a gyűjtőpénztárnál, folyó évi augusztus hó 18-ig teendő le.

A részletes pályázati feltételek, nemkülönben a megközelítőleg szükséges mennyiségekről szerkesztett jegyzékek és ajánlati űrlapok az üzletvezetőség általános osztályában (Teréz-körút 62. I. em. 8.), valamint az összes kereskedelmi és iparkamaráknál megtekinthetők s ugyanott megszereshetők.

Budapest, 1903. évi július hóban.

Az üzletvezetőség.

Van szerencsénk egy helybeli, mint a vidéki nagyközönséget értesíteni, hogy a Nagybecskereken (főter, városházépület) nyolcz év óta fennálló és jó hírnévvel bíró Haidvogel Lajos-féle

busfüstöldét és üzletet

folyó évi augusztus hó 1-én átvettük és azt

Bauerle Nándor és fiai

törvényszékiileg bejegyzett cég alatt tovább vezetjük.

Együttal van szerencsénk a n. é. közönség becses figyelmét arra felhívni, hogy minden e szakmába vágó árucikknek, u. m. különféle kolbászok, szalonna, zsír, füstölt hús, prágai sonka stb. a legjobb minőségben és pontos kiszolgálás mellett kaphatók és hogy arra fogunk törekedni, miszerint a vevőink teljes bizalmát és meglegedését kielégeljük.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve, vagyunk

teljes tisztelettel

Bauerle Nándor és fiai,
Nagybecskerek 645—3.1

Wir haben die Ehre sowohl dem hiesigen, als auch dem Publikum der Umgegend die Mitteilung zu machen, daß wir die hier seit 8 Jahren bestehende, gut renommirte Ludwig Haidvogel'sche

Fleischselcherei u. Geschäft

(Hauptplatz, Stadthausgebäude) am 1. August übernommen und unter der handelsgerichtlich protokolirten Firma

Ferdinand Bauerle & Söhne

weiter führen werden.

Gleichzeitig erlauben wir uns des geehrten Publikums aufmerksam zu machen, daß bei uns alle in dieser Fach schlagende Artikel, wie die verschiedensten Würste, Speck, Schmalz, gesaltes Fleisch, Prager Schinken u. s. w. in der besten Qualität, bei pünktlicher Bedienung zu haben sind, und es soll unser Hauptbestreben sein, das volle Vertrauen und Zufriedenheit unserer geehrten Kunden zu verdienen.

Die Unterführung des geehrten Publikums erbittend

zeichnen wir mit Hochachtung

Ferdinand Bauerle & Söhne,
Nagybecskerek.

ERNOLENDT

fénymáz, a világ legjobb fénymáza és fényörme mindenféle bőrből készült világos és fekete cipők részére, a legszebb fényt kölcsönzik és a bőrt tartóssá tesszik. Használják és foltos cipők, barna vagy sárga bőrből „Lyosin” (diszfénymáz) használata által mint új cipők néznek ki. (10 41.82)

Alapított 1882. Gyári raktár: Bécs, I. Schulerstrasse 21. Mindenütt kapható.

**Legkedveltebb, legtekélyesebb
aroztisztító és szépitő szerek:**

Arkacia

KRIEGER-féle -CRÉME 2 kor.
-PUDER
-SZAPPAN !

Főraktár:
KORONA GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, CALVIN-TÉR.
Törvényesen védve.

**ELSŐ MAGYAR
Gazdasági
GÉPGYÁR**
részvénytársulat
Budapest, VI. váci-ut 19.

2500 gőzmozgós-100 000
különb. kisebb g. gép tiszában.

Malomborítványok
KÜLÖN SZAKOSZTÁLY.
Kiválóan árjegyzéket ingyen és
bérmentve küld.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Elsőrangú kénes hévízi gyógy-
fürdő, páratlan gőzfürdővel,
legmodernebb iszapfürdőkkel,
pompás ásványvíz-ászdókkal,
kő- és kádfürdőkkel.
200 kényelmes lakoszobával.
Prospektus kívánatra ingyen
és bérmentve.

KATZER
szüosmester,
udvari szállító
Budapest, VI., Ó-utca 44.

Szőrmaáru az egész
világon elterjedtek és
elsőrangúak.

GUMMI
és
HALHÓLYAG
tucatzja 2, 4, 6, 8, 10 kor. és
feljebb, a világ legjobbjai, titok-
tartás mellett, utánvétellel, vagy
a pénz előzetes beküldése után
küldi e szakma
legelső rangú
csépe:

REIF J.
specialista. Bécs,
Brändstätte 3.
Árjegyzék
ingyen

**Modern
BUTOR.**
Óriási választék
háló-, ebéd-, szalon- és
url-azoba-butorkban.
Ülőbő mit árul!
NEMES és LENGYEL
butoriparosoknál
BUDAPEST,
IV., Kecskeméti-utca 6. sz. 1.

CZIMEK bármely országból és
szakmából, ajánlatok szét-
küldése és üz. összeköttetések lé-
tesítése céljából (postadíj jóváállásával)

ROSENZWEIG JÓZSEF és FIAI
Nemzetközi Czimirodájában
Budapest, V., Nádor-utca 13. sz.
Prospektus ingyen és bérmentve.

OSAN
A torok, tüdő,
száj és fogak
legjobb védője az
Felfújja az eddig ismert összes fogszerek.
OSAN-szájvíz-eszencia á 88 kr., OSAN-fogpor á 44 kr.
Czerny-féle keleti a legjobb és legkedveltebb
RÓZSATEJ szépitő-szer
Úvegeje 1 frt. Ehhez
balzsamszappan 30 kr.
Fritsch Ferd.-féle Nagyráforgó-szappan á 50 és 35 kr.
a legjobb és legkezebb
Sannineene hajfestő-szer sötétszőke,
barna és fekete. Ára frt 2.50
Prospektus ingyen és bérmentve küld:
Czerny J. Antal, Bécs, XVIII., Carl Ludwigstr. 6.
Külfeltele London, Paris, Büssel, Konstantinápoly stb.
Raktáron Győrvárban, Blaszertárban stb.

RÖSER
TANINTÉZET
Budapest, VI., Aradi-utca 10.
ALAPITTATOTT 1853.
Nyilvános polgári iskola 10-14 éves
fiak részére. — Felsőbb kereskedelmi
iskola 14-18 éves fiak részére. —
Nevelő internátus bennlő növendékek
részére. Bizonyítványai államérvényes-
sek és az egyéves önkéntességre jog-
sítanak. — Bővebb felvilágosítást
ingyen ad

Röser János, igazgató.

**INTERNATIONAL
SZÖRVESZTŐ**
néhányosori használat után az arczról és
kéztől a szőrt eltávolítja. Egy tégely 6 K.
Főraktár: Dr Kovács Ernő gyógyszerár
Budapest, Gyár-utca 17.
Megjelent „Toilette-títkok” ingyen

Mi helybellek BUDAPESTEN a
NEW-YORK
KÁVÉHÁZBAN
(Erzsébet-körút 9-11. szám)
találkozunk.

SANTALEGGER
Fiatal embereknek erővel ajánlott szer. Ára 3 korona.
NÁDOR GYÓGYSZERTÁR, Budapest, VI., Váci-körút 17.

**A KISBIRTOKOSOK
ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE**
BUDAPEST, V., GÉZA-UTCA 2.

300 koronától kezdve ad törlesztéses zálog-
level-kölcsönöket, melyek után
teljes készpénzfizetéssel:

30 évre a tőke évi 5.70%-a	2 1/2-3% levonással:
33 1/2 : : 6.50%-a	50 évre a tőke évi 5.20%-a
34 : : 8.00%-a	34 : : 6.00%-a
35 : : 8.00%-a	25 : : 7.00%-a
15 : : 9.80%-a	15 : : 9.40%-a

fizetendő járadékul a törlesztéssel együtt.
Bővebb felvilágosítást
az intézet díjmentesen ad.

LEPOLD GYULA
Száj- és dőlkében hirdessen
A honföldi honföldi Anai
Budapest, VII., Erzsébet-körút 54

LEDELICE
DELICE
Vergé CIGARETTAPAPIR
Vergé SZIVARKAHÜVELY
MINDENÜTT KAPHATÓ.

Elemi és felsőbb leányiskolai tan- és nevelőintézet megnyitása.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy a nagy-
méltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszter ur 85545/1902. sz. alatt kelt
rendelete alapján engedélyt adott, miszerint itt helyben a jövő 1903/4-iki
iskolai év megkezdésével egy benlakással egybekapcsolt 4 osztályú elemi
és 6 osztályú felsőbb leányiskolát nyissak. Ezzel kapcsolatosan egy nőpar,
valamint festőtanfolyamot is nyitok és mint eddig, ezentul is elvállalom
magántanulók előkészítését a tanítónő, valamint óvónőképző-tanfolyamra, kik
a budapesti, illetve hódmezővásárhelyi állami tanintézetekben vizsgáznak
és nyernek államérvényes oklevelet.

A beiratások július 1-től a tanév megkezdéséig folynak naponta
délelőtt 10-12-ig, délután 4-6-ig a Nádor-utca 5. sz. a. lévő intézetben.

— Tandíj: az elemi iskolában 5 kor., a felsőbb leányiskolában 10 korona havonta, a francia nyelv tanításával együtt. —

Bővebb felvilágosítással és prospektussal készségesen szolgál az
intézet tulajdonosnője

MESSINGER KAROLIN,
okl. polg. isk. és tornatanítónő, Nagybecskerek.

(522-20.15)

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy az atyám —
Liptay István — által

1867. évben alapított (269-x.10)

**KALAP- ÉS URIDIVAT-
ÜZLETÉT**

f. évi augusztus 1-én átvettem. Amidőn a t. közönséget arra kérem, hogy atyám
irányában tanusított bizalmát továbbra részemre is fentartani sziveskedjék, vagyok
b. szolgálatára mindenkor készen

kiváló tisztelettel

LIPTAY DEZSŐ, KALAP- ÉS URIDIVAT-KERESKEDŐ,
NAGYBECSKEREK, HUNYADI-(FŐ)UTCZA.

4372. tkvi sz. 1903. 649-11

Árverési hirdetmény.

A törökbecsei kir. járásbíróság, mint
telekönvi hatóság közhírré teszi, hogy
Tarras község közönsége végrehajthatónak
Gyulinacz Lyuba tarrasi lakos végrehajtást
szennedő elleni 202 korona s jár. iránti
végrehajtási ügyében a területén lévő
Tarras község határában fekvő, a tarrasi
66. sz. tkvben A. I. 5. sorsz. 1088/a hrsz.
alatt foglalt 2 hold szántó 380 korona
kikiáltási árban 1903. évi augusztus hó
22-ik napján délelőtt 9 órakor Tarras
község házában árverés alá fognak bocsájtani
és a kikiáltási áron alul is el fognak adadni,
megjegyezve, hogy az árverés napjától
fogva lejárandó überlandialis (maradvány)
földvátság a vevőt fogja terhelni.

Venni szándékozók tartoznak a ki-
kiáltási ár 10%-át készpénzben vagy az
1881 : LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyam-
mal számított és az 1881. évi november
hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügy-
miniszteri rendelet 8. §-ában jelölt és óvadék-
képesnek nyilvánított értékpapirban a kikül-
dött kezéhez letenni vagy neki a bíróságnál
előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállít-
ott elismervényt átszolgáltatni.

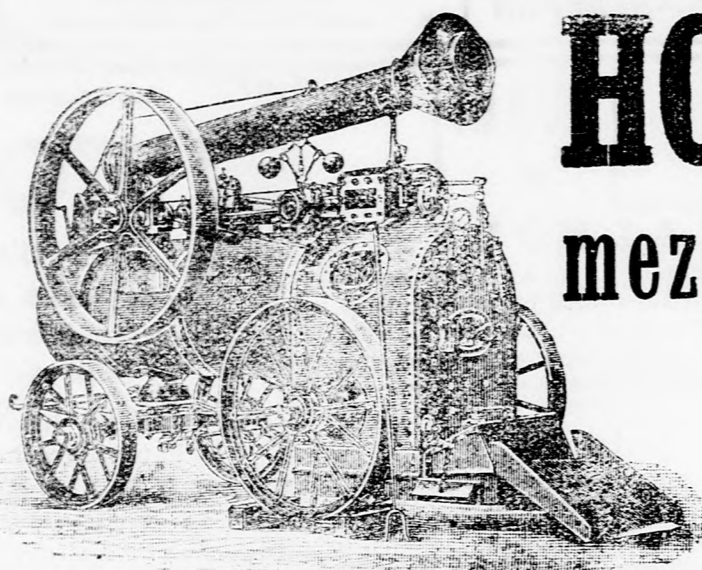
Vevő köteles a vételért 3 egyenlő
részletben és pedig az elsőt az árverés jog-
erőre emelkedése után 15 nap, a másodikat
30 nap, az utolsót 45 nap alatt, mindig az
árverés napjától számítandó 5%-os kamattal
együtt a törökbecsei kir. adóhivatal, mint
letéti pénztárnál szabályszerű letéti kérvény
kapcsán lefizetni s a vételár után járó
kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog
beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a
hivatalos órák alatt a kir. járásbíróság tkvi
irattárában és Tarras község eljárási jegyzékében
megtekinthetők.

A kir. járásbíróság, mint tkvi hatóság
Törökbecsén, 1903. évi június hó 9-én.

Szabó,
kir. aljárásbíró.

HOFHERR ÉS SCHRANTZ

mezőgazdasági gépgyár és vasöntőde

BUDAPEST.

Fiókraktár Nagybecskerek.

Van szerencsénk köztudomásra hozni, hogy a t. gazdaközönség kényelmére Nagybecskereken, Fő-utca, a Helmbold-féle házban

==== raktárt és képviselőtet ====

létesítettünk, melynek vezetésével Braun Armin urat biztuk meg.

A kelendőbb gazdasági eszközök u. m.: **ekék, boronák, répavágók, szecska-vágók, kukorica-morzsolók, vetőgépek és kukorica-darálók** állandóan raktáron vannak; egyéb gépekből pedig mintaraktárt tartunk fenn.

A képviselőség csak gyári áron adhatja el gépeinket és minden vevőnek vagy megrendelőnek megrendelési levelet kell kiszolgáltatnia.

Midőn még t. vevőinket kérjük, hogy bizalmukkal bennünket továbbra is kitüntetni és szükségleteiket közvetlenül fiókunk utján fedezni sziveskedjenek, maradunk

kiváló tisztelettel

Hofherr és Schrantz.

(620-53)

THIERRY A. gyógyszerész CSODA-BALZSAMA

a legjobb diätetikus háziser

emésztési zavarok, gyöngesség, rosszullet, gyomorégés, puffadság stb. ellen; hatása köhögésenyhítő, görescsillapító, nyálkaoldó, tisztító. 12 kis vagy 6 dupla üveg ládával együtt bérmentve 4 korona.

Thierry A. gyógyszerésze az „Órangyal“-hoz Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

==== Valódi csakis az apáca-védjeggyel. ====

Ezen szer nagyon ajánlatos utazások alkalmával.

Miért szenved? mikor biztos gyógyító hatásra van kilátás még a legregebb sebeknél is a

Thierry A. gyógyszerésznek egyedül valódi

==== Centifolia-kenőcsé ====

Schutzengel Apotheke

Thierry A. THIERRY in
PREGRADA.

használatánál, amely által majdnem minden alkalommal, még a fájdalmas és veszélyes műtétek vagy amputálás is elkerülhetők és utóéletben egy a sebek gyógyításában, mint a fájdalom enyhítésében is. Ezen kenőcsessel egy 14 éves már gyógyíthatatlannak tekintett esonstszat gyógyítottak meg, sőt legújabbban egy 22 év óta tartó súlyos rákszerű betegséget. A valódi Centifolia-kenőcsé használható gyermekágyas fájó mellére, tejfolyás megakadásánál, mell-megkeményedés, orbánc, minden idült bajoknál, sebes lábak vagy tagokra, sebek, sebfolyás, dagadt lábknál, sőt csontszűnál is; ütés-, szúrás-, vágás-, zúzás- és lösebeknél; minden idegen anyag, mint üveg vagy faszilánk, homok, serét, tövis stb. kiszívására; mindenféle dagasztok, kelések, támadások, pokolvar, sőt rákbajnál is; gilisztá ellen, koromérég, porsénés, sebes lábak, mindenféle égési sebek, fagyos tagok, a beteg fekvéstől fáradt tagjaira, nyakdagaszt, a vér betegségei, fülfolyás, gyermekóvar stb. hantálnak ellen. Két tégely árú kevesebb nem küldetk; a szállítás csakis az árak előleges beküldése vagy utánvét mellett történhetik. Két tégely ára szállító-levelel, portó és csomagolással együtt 3 korona 50 fillér. Számtalan elismerő-levelel áll rendelkezésre. Mindenki óvatik a hatástalan hamisítványok vásárlásától s tessék ügyelni, hogy minden tégelyre a fenti védjegy és a cím: „Schutzengel Apotheke des A. Thierry in Pregrada“ beégetve legyen. Egyedül valódi Centifolia-kenőcsém utánozt, hamisítóit és a hamisítványok eladóit a védjegytörvény alapján szigorúan megbüntetem.

Egyedüli készítője

(539-20.7)

Thierry (A dolf) gyógyszerész „Schutzengel Apotheke“ Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Központi raktár: Budapest Török J. gyógyszerésztárában, Zágráb, Mittelbach S. gyógyszerésztárában, Bécsben C. Brady gyógyszerésztárában, Nagybecskereken Jakobi Armin gyógyszerésztárában

Pancsovai főszoigabiróságtól.

4161/1903. sz.

648-2.1

Pályázati hirdetmény.

Az üresedésben levő glogoni körösvosi állásra, mely körhöz Glogon és Szeferin községe tartozik, ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állás javadalmazása a következő: évi 1600 korona fizetés és 240 korona lakbér, Glogon községben nappal 40 fillér éjjel 60 fillér, Szeferin községben pedig nappal 40 fillér, éjjel 80 fillér látogatási díj, ezenkívül a vágatási és husszemle díjak.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állást, mely választás utján lesz betöltve, elnyerni óhajtnak, szabályszerűen felszerelt kérvényüket 1903 évi augusztus hó 30-ig a pancsovai szolgabiróságnál nyujtsák be, mert a később beérkező kérelmek figyelembe vételni nem fognak.

A megválasztott körösvos köteles a Torontálvármegyei orvosi nyugdíj-egyletbe belépni.

Pancsován, 1903. évi augusztus hó 6-án.

Dr. Gyertyánffy,
főszoigabiró.

FELTÜNŐ UJDONSÁG.

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszerű veszi és többé mást nem szíhat.

legjobb valódi francia
SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY

560-x 11

LAKÁS.

A Mercy-utcában (Amerikavárosrész) egy utcai, egy udvari szobából és mellékhelyiségekből álló lakás azonnal, esetleg folyó évi november hó 1-ével kiadó.

Bővebbet

BAADEN KÁROLY

áll. isk. igazgatónál.

(647-3.1)

PURGO

Köszvény és csúsz ellen legsikeresebb
a KRIEGER-féle

REPARATOR

1 üveg 2 korona.

Főraktár: KORDA GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.

110,000 sorsjegy,	Nyeremények összege
55,000 nyeremény.	14.459,000 korona.

KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA
a magy. kir. ezab. osztálysorsjáték főelárulító helye
BUDAPEST, Andrássy-ut 60.
Elismert megbízhatóság! Előnépszerűség! Kiváló szerencse!

PURGO

Órák, ékszer
RÉSZLETFIZETÉSRE
is, olcsó szabóút áron
SERÉNYI
írás és ékszer-írást
Budapest, Erzsébet-körút 28. l. em.
Főraktár: II. Főutca 21. sz.
Képes árjegyzék ingyen.

Ha őszül a haja,
használja a
„Stella“.
vizet, mely nem fest, hanem a haj eredeti színét adja vissza.
Üvege 2 korona.
ZOLTÁN BÉLA
gyógyszerárban, 6 ea. és kir.
Felsője József fők. udvari szállítója
BUDAPEST,
V. SZABADSÁG-TÉR.

Remek és olcsó fényképek készülnek
RIVOLI
fényképezési és festészeti műtermékben
BUDAPEST, VII. KER., KERÉPESI-UT 30. SZÁM.
!!! Régi kis képek után is sikerült nagyjátékok !!!

HEMOPATIAI GYÓGYINTÉZET.
A vérgyógyítás biztos gyógymód: asztma, szív-, gyomor-, lég- és borbaj, szélhűdés, elmezavar ellen.
E gyógymód megalkotója:
Dr. KOVÁCS J. főorvos.
BUDAPEST, V., VÁCI-KÖRUT 18. I. EM.

Megjelent az új X-es számú
YOST MODELLE
ESZMÉNYI TÖKÉLETESÉGBEN
KÉRJEN PROSPECTUST A
YOST IRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁGTÓL
Budapest, NEW-YORK utca

HÓTEL PÁRIS szálloda
Szállodás: SIMON PÁL.
BUDAPEST, VI., VÁCI-KÖRUT 25. szám.
100 szoba 1 főtől fejlebb kiszolgálással együtt.
Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sörcsarnok a házban. Villamos vasúti megállóhely az összes pályaudvarok és hajók felé.

ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ
Hirdetéseket, reklámokat szakszereiben, pontosan és legolcsóbban közöltet az összes bel- és külföldi lapokban, valamint napiújságokban az
Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.
Tulajdonos: Leopold Gyula szerkesztő.

PLATSCHKEK VILMOS
elismert legsolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruház
Budapest, IV., Központi Városház.
Értéktelenség, hányinger, fejfájás, gyomorbeteg ellen csodálatos a
RADITZ-féle GYOMOR-ELIXIR.
Ár 2 korona. Főút 6 üveg bérmeleve.
RADITZ J. „Fehér kereszt” gyógytára,
BUDAPEST, FŐVÁM-TÉR 6. SZÁM.

Dr. SCHLESINGER MIKSA
VIZGYÓGYINTÉZETE Pécseny
ÉS SZANATORIUMA. (Hagyóvá.)
Külföldi hegyi fekvésben, pormentes és széltili védett, 200 kilométernél több jól épült, regényes hegyi utak. Szigorúan individualizáló szakorvos kezelés. Legmodernebb kényelem, az összes betegségeket hygienikusan a legkövetkezősében vannak berendezve. Kiváló ellátás, mérsékelt árak. Az intézet egész éven át nyitva van. — Prospektus és felvilágosítás szolgál.
a. dr. SCHLESINGER IR-féle vizgyógyintézet, Pécseny (Fátyándvar)

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Az első Trieszti Cognac párlati intézet (Destillerie) CAMIS és STOCK BARCOLÁBAN TRIEST MELLETT ajánlja belföldi

GYÓGY-COGNAC-ját,

mely francia módszer szerint készült és az általános ausztriai gyógyszerész egyesület kísérleti állomása ellenőrzése alatt áll.

1/2 palack 5 korona, 1/2 palack 2 60
 10 palack rendelésénél 10% engedmény.

Kapható Nagybecskereken:
 Prandell Rezső és Armbruster József uraknál.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Orvosi vélemény

a kénmentes **Ilona** ártézi vizről.

Kémarszky Tivadár dr., Wagner János dr. és Angyal Béla dr. egyetemi tanárok, a kénmentes „Ilona” ártézi vizről szóló véleményükben mondják, hogy az feltétlenül bakteriummentes. Járványos betegségek fellépténél, a mikor a vízvezeték, vagy kutviz az egészségre ártalmas lehet, annak élvezete nagyon ajánlható.

o o o

Kapható majdnem az összes vendéglő-, fűszer- és esemegekereskedésekben.

Árak házhoz szállítva:

1/2 liter töltés 18 fillér.	
1 " " " 24 " "	
1 1/2 " " " 30 " "	

Főraktár: (600-20.8)
Eckstein Mátvás utódjánál Nagybecskereken.

Alapított 1891-ben.

Világosi Cognac-gyár

Részvény-Társaság

Ménés-Magyarád-Hegyalján.

Posta és vasútállomás:
Világos.

Ajánlja elismert minőségű cognagyártmányait.

Főraktár: Krecsmárj & Melkuhn-nál
drogueria, Nagybecskerek.

Novák J. C., Nagybecskerek.

••••• Legjobb kerékpárok •••••

••••• Javitó műhely •••••

Csak elsőrendű kerékpárokat tartok raktáron, melyek a világpiacra és szakemberek által legjobb minőségűeknek elismertettek.

„Waffenrad”, „Dürkopp”, „Noricum” (lámenélküli kitűnő minőség.)

Mindezen gépek szabadfutóul is berendezhetők.

Motoros kerékpárok és automobilonok is kaphatók.

A SINGER név VARRÓGÉPEKNÉL

azon világhír következtében, a melyet a gyár 50 éves lelkiismeretes munkával szerzett, legjobb anyag- és mintaszerű szerkezetért, biztosítékká nőtte ki magát. Ez az oka annak, a miért annyi más gyáros és varrógép-kereskedő gépeink utánezatait, pl. „Central Bobbin“, de még „Singer“ név alatt is árusítja. Ne csalassuk meg magunkat ilyen visszaélés által, kérdezzük meg a vételkor, hogy a gép a mi cégünkől származik-e és ne elégedjünk meg kitérő válaszszal.

Singer Co. varrógép részvénytársaság.

Temesvár-Belváros, Hunyady-utca 10. szám.

Különösen figyelmeztetjük a n. é. közönséget, hogy eredeti Singer-varrógépek kizárólag nálunk kaphatók és sehol másutt.

(621/b-2.1)

SCHICHT-SZAPPAN

VÉDJEGYEK:

„SZARVAS“ vagy „KULCS“

a legjobb, legkiadósabb és azért a legolcsóbb szappan. Minden kártékony vegyületől teljesen ment.

Mindenütt kapható!

A bevásárlásnál különösen ügyeljen arra, hogy minden darab szappan a „SCHICHT“ névvel és a fent látható védjegyek egyikével legyen ellátva.

(187-40.24)

T. cz.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy a helybéli „**Temesvári gyár-városi**“ sörraktámban, ezen előnyösen ismert sör mellett, még az

Ó-Pilseneti Sörgyár

(Pilsen mellett)

készítményeinek **kizárólagos raktárát is átvettem.**

Felhívom b. figyelmét ezen legjobb hírnevű sörre, amely a világ minden részében legnagyobb elterjedtségnek örvend, azzal, hogy raktáramban mindenkor **ugy hordóban, mint naponta frissen töltött, jégbeült palackokban** kapható és kívánatra a **házhoz is szállíttatik.**

Kérem szíves érdeklődését és kívánatra szívesen szolgálak legolcsóbb árajánlattal.

Kiváló tisztelettel

PÓTI FERENC

sörraktár, (643-10.1)

Eötvös-utca 5., a régi posta-épülettel szemben.

Telefon 105.

11803 sz. 1903.

613-2.2

Temesvári vásár-birdetés.

Az idei temesvári Szt.-Jakab országos vásár f. évi augusztus hó 13-tól bezárólag augusztus hó 17-ig fog megtartatni.

Mindenféle állat felhajtása
az országos vásárra, augusztus hó 13 tól osütörtökön reggel 5 óratól kezdve **meg van engedve.**

Temesvárott, 1903. évi július hó 25 én.
A városi főkapitányságtól.

Bandi Rezső,
főkapitány.

Bánati ló-, szarvasmarha-, juh- és sertésvásár. Gyümölcs-, mezőgazdasági-, kereskedelmi- és iparvásár.

Festői szép

az olyan arc, mely finom, fehér és szeplőnküli és minden bőrtisztálanságtól ment. Hogy ezt elérhesük, mosakodjunk napoként

Bergmann-féle liliomtejszappannal

(Védjegy: Két bányász.)
Bergmann és Társától, Drežda és Tetschen a/E
Kapható darabja 80 fillérért
Basch Ernő gyógyszerésznél, Nagybecskerek

359a-30.16

SOK PENZT!

1000 koronát is havonta szerzhet bárki becsületes uton. (Mellékletesül-ppen is.)
Bővebb felvilágosítást következő címen kell kérni:
„Reell 72“
Annoncen-Abteilung des „Merkur“
Stuttgart, Bergstrasse.

(518-52.2)

Szöllő-szállítók figyelmébe!

Fenyődeszkából gyártott, igen célszerű szőlő-ládikákat ajánl alant jegyzett áron

FRANKL JAKAB fakeskedő,

Nagykikindán.

Árak legalább 100 drb. vételénél:

1 drb. 5 kg. szőlőnek való ládika alkatrészel	20 fillér
1 „ 10 „ „ „ „ „	34 „
1 „ 15 „ „ „ „ „	40 „
1 „ 20 „ „ „ „ „	50 „

Minta 60 fillér (bélyeg) előzetes beküldése ellenében bárhová küldetik.

(623-5.2)

A „Torontál“ kiadóhivatalában kapható

Somfai Jánosnak

Kutyavár

és más apróbb históriák

című könyve,

melyet ugy a sajtó, mint a közönség nagy elismeréssel fogadott.

Ára:

füzve 3 kor. = kötve 5 kor.

(524-x.40)

Zsák-

kölcsönző-intézet

Nagybecskereken.

Gabonaszákokat kölcsönzők a legelőnyösebb feltételek mellett,

Kertész Márk

Gabona-tér, Zavisits-ház.
(Telephon.)

(572-12.5)

SZTRAKA-féle

Tannin-csokoládé

kitűnő hatású kis gyermekek és felnőttek hasmenése ellen.

Egy drb. ára 40 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban.

(599-8.3)